

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 12Csp/74/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121206362
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2121206362.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci sporu žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155, Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, zastúpený: Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., IČO: 36 715 352, Jilemnického 4012/30, 036 01 Martin, proti žalovanému: R. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G., t.č. bytom G., zastúpený: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., IČO: 47 445 092, Pavla Mudroňa 1191/5 010 01 Žilina, o zaplatenie sumy 997,36 eura s príslušenstvom, takt

rozhodol:

I. Žaloba sa z a m i e t a .

II. Žalovaný m á voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 26.10.2021 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 997,36 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 997,36 eura od 30.03.2019 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania.

2. Súd žalobe v celom rozsahu vyhovel vydaním platobného rozkazu č.k. 12Csp/74/2021-35 zo dňa 22.11.2021. Vzhľadom na to, že žalovaný podal proti platobnému rozkazu včas odpor s vecným odôvodnením, platobný rozkaz sa v zmysle § 267 ods. 4 Civilného sporového poriadku zrušil v celom rozsahu.

3. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že je právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding a.s. z titulu zlúčenia uvedenej spoločnosti so žalobcom. Žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 29.07.2015 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXX (evidenčné číslo zmluvy/ prid. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku vo výške 3.600,- eur. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 107,98 eura, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 6.478,80 eura. Do dnešného dňa uhradil žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy sumu 5.164,97 eura. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca listom zo dňa 26.01.2019 - Predžalobná upomienka vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne žalobca žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Žalobca dňa 19.03.2019 úver zosplatiť, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 24.03.2019 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplateniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premičacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke

sa žalovaný dostal do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne žalobcovi vzniklo v zmysle §53 ods. 9 OZ oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplatneniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel žalobca počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka. Do dnešného dňa žalovaný dlžné splátky neuhradil. Právo žalobcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje čl. 12.2 zmluvných podmienok. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 997,36 eura. Žalobca si týmto zároveň uplatňuje zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde bežná doba doručenia je 5 dní. V zmysle čl. 15.2 sa zásielka považuje za doručeníu piatym dňom od podania na poštovú prepravu. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 131,37 eura, si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Ku dňu podania žalobného návrhu mal žalovaný uhradiť sumu 6.162,33 eura, pričom uvedenú sumu tvorí súčet predpísaných splátok do zosplatnenia dlhu a suma po zosplatnení. Ku dňu podania žalobného návrhu žalovaný uhradil sumu 5.164,97 eura, ktoré sú riadnymi splátkami poskytnutého finančného plnenia. Súčasťou pohľadávky žalobcu sú aj náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky, ktoré si žalobca v tomto konaní uplatňuje vo výške 0 eur. Na základe vyššie uvedeného, celkovú výšku dlžnej sumy žalovaného ku dňu podania návrhu tvorí: istina 6.162,33 eura + náklady 24,52 eura - úhrady 5.164,97 eura = dlžná suma 1.021,88 eura - neuplatnené náklady 24,52 eura = žalovaná suma 997,36 eura.

4. Žalovaný sa k žalobe vyjadril v rámci odporu, kde uviedol, že žalobca v žalobnom návrhu neuviedol, akým spôsobom bola overená bonita klienta, pričom žalovaný poukazoval na znenie § 7 ods. 1 a § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Ďalej žalovaný uviedol, že žalobca nepreukázal, že by nárok na zaplatenie nákladov na vymáhanie pohľadávky označený v prehľade úhrad a splátok ako MP3 bol v súlade so zákonom. Žalobca nepredložil žiadne listinné dôkazy, ktoré by preukazovali vznik nákladov na vymáhanie pohľadávky a v tejto časti žalobného návrhu neunesol dôkazné bremeno. Ročná úroková sadzba vo výške 27,64 % je v rozpore s dobrými mravmi. Podľa priemerných úrokových mier z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (stav a nové obchody) pre spotrebiteľské a ostatné úvery zo splatnosťou od 1 do 5 rokov v mesiaci 7/2015 bola vo výške 10,29 %. Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Žalovaný poukazoval na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17Co/26/2015. Keďže úroková sadzba uvedená v zmluve o pôžičke prevyšuje skoro o viac ako o 150 % priemerné úrokové miery obdobných úverov obchodných bánk zverejnených NBS v čase uzatvorenia zmluvy, s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka, je zmluva o pôžičke v časti zmluvného úroku neplatná, čo má v konečnom dôsledku za následok, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov. Podľa názoru žalovaného zo strany žalobcu neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalobca nepredložil doručenkú k oznámeniu o vyhlásení okamžitej splatnosti. Žalobca v podanom žalobnom návrhu uvádza, že najskôr zaslal žalovanému predžalobnú upomienku a následne oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti dlhu. Takéto oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, nemôže spôsobovať žiadne právne následky, keďže žalobca nepredložil doručenkú k tomuto oznámeniu. Na základe uvedených skutočností žalobca nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Keďže žalobca nepredložil listinný dôkaz o tom, že sa oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dostalo do sféry dispozície žalovaného, žalobca nepreukázal, že žalovaný mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej a preto neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Taktiež zo strany žalobcu nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru do zročnosti najbližšej nasledujúcej splátky v zmysle § 565 posledná veta Občianskeho zákonníka. Záverom žalovaný navrhol žalobu zamietnuť v celom rozsahu ako nedôvodnú, pričom si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

5. Žalobca v replike uviedol, že vo vzťahu k overovaniu bonity žalovaného žalobca poukazuje na tú skutočnosť, že občiansky preukaz žalovaného nebol žiadnym spôsobom odcudzený a klient spíňal štandardné riskové podmienky. Klient podpisom danej zmluvy prehlásil, že všetky uvádzané údaje sú pravdivé. Žalovaný taktiež prehlásil, že ku dňu podpisu zmluvy mu neboli známe žiadne okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na riadne plnenie jeho záväzku. Uvedené vyhlásenia sú súčasťou uzatvorenej zmluvy, teda žalovaný mal možnosť sa s podmienkami plnenia oboznámiť a tieto nerozporoval. Zmluvné podmienky boli žalovaným riadne podpísané. Žalovaný zároveň z titulu zamestnanca preukázal výšku jeho mesačného príjmu a na druhej strane aj jeho mesačné výdavky. Zmluvne stanovená výška

mesačnej splátky sa tak s poukazom na žalovaným uvádzané hodnoty javí ako primeraná. Žalobca nemá dosah na okolnosti, ktoré po podpise zmluvy znemožnili žalovanému riadne splácať poskytnutý úver a o týchto ani nemohol mať vedomosť. Žalobca vo vzťahu k položke MP3, teda nákladom spojeným s vymáhaním pohľadávky, uvádza, že žalobca si v tomto konaní uplatňuje vo výške 0 eur. Žalobca je toho názoru, že uplatňované úroky zo zmluvy nie sú v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný bol riadne oboznámený so všetkými parametrami uvedenej zmluvy, pričom tieto nerozporoval a vykonával úhrady v zmluvne predpísanej výške, teda aj s príslušnou časťou úroku. Vo vzťahu k otázke vyhlásenia okamžitej splatnosti dlhu žalobca uvádza, že v konaní dodržal všetky zákonom stanovené predpoklady, a to vzhľadom na existenciu dohody o zosplatnení dlhu v zmysle čl. 12 bod 12.2 zmluvných podmienok, zaslanie výzvy pred zosplatnením a dodržanie zákonnej 90-dňovej lehoty v súvislosti s omeškaním žalovaného. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo zasielané žalovanému len obyčajnou poštou, nakoľko pred zosplatnením bola žalovanému adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatnenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. K otázke zosplatnenia však žalobca uvádza, že žalovaný sa mohol o zosplatnení dozvedieť najneskôr doručením podanej žaloby. Žalobca uvádza, že predmetná listina má len deklaratórny charakter a jej účinky spätne nastanú momentom oboznámenia sa žalovaného s jej obsahom. Žalobca uvádza, že istina tvorí sumu 3.600,- eur. Žalovaný do dňa podania žalobného návrhu uhradil z titulu poskytnutej pôžičky splátky v celkovej výške 5.164,97 eura, ktoré boli započítané tak, že na istine zostalo k úhrade 997,36 eura t.j. schválená výška pôžičky 3.600,- eur mínus na istine uhradených 2.602,64 eura a na úroku zostalo k úhrade 0 eur, t.j. celková výška vyčísleného úroku 2.431,61 eura (hodnota je výsledkom rozčlenenia sumy 6.162,33 eura na istinu 3.600,- eur + poistné za 43 predpísaných splátok po 3,04 eura vo výške 130,72 eura + úrok 2.431,61 eura) mínus na úroku uhradených 2.431,61 eura. Žalovaný taktiež z hodnoty poistenia v predpísaných splátkach vo výške 130,72 eura uhradil sumu 130,72 eura, teda na poistnom zostalo k úhrade 0 eur. Preto žalovaná suma predstavuje zostatok na istine 997,36 eura plus zostatok na úroku 0 eur plus zostatok na poistnom 0 eur = 997,36 eura. Vo vzťahu k sume istiny žalobca uvádza, že suma 6.162,33 eura je výsledkom súčtu 43 predpísaných splátok po 107,98 eura do zosplatnenia spolu vo výške 4.643,14 eura a zosplatnenej sumy 1.519,19 eura, ktoré súčtom dávajú hodnotu 6.162,33 eura. Od tejto sumy boli odpočítané úhrady žalovaného, ktorých výsledkom je žalovaná suma.

6. Žalovaný v duplike uviedol, že spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, avšak táto povinnosť nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Veriteľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, stravu, príp. nezaopatrené deti). Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ, t.j. „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Pri získavaní relevantných informácií pritom veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (ktoré majú byť aj preukázané relevantnými listinami), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov, tak aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa. Iné mesačné výdavky (napr. SIPO, náklady na bývanie, telefón - klientom uvedené) vo výške 10,- eur sú nereálne a vymyslené. Veriteľ vyššie uvedeným spôsobom nepostupoval, čím hrubým spôsobom porušil svoje povinnosti stanovené v § 7 ods. 1 ZoSÚ. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ sa úver považuje v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ za bezúročný a bez poplatkov a zároveň veriteľ nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Žalovaný poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/2/2019-106 zo dňa 27.11.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru upravuje ustanovenie § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Zo systematického zaradenia týchto ustanovení v Občianskom zákonníku ako aj logického výkladu vyplýva, že zákonodarca vyžaduje jednoznačne 2 úkony, prvým úkonom je výzva v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a druhým úkonom je vyhlásenie mimoriadnej splatnosti. Uvedený právny názor potvrdil vo svojom rozhodnutí Krajský súd Žilina vo svojom rozhodnutí zo dňa 26.04.2018 sp.zn. 10Co/84/2018. Keďže žalobca nepreukázal doručenie oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti dlhu do dispozičnej sféry žalovaného pred doručením žalobného návrhu, neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu. V podaní zo dňa 24.03.2022

žalovaný tiež uviedol, že zmluva obsahuje nesprávny údaj o RPMN v neprospech spotrebiteľa, čo má za následok, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov.

7. Žalobca ako dôkazy predložil Notársku zápisnicu N 3283/2017 zo dňa 11.12.2017, Prílohu 1 projektu, Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1876752 zo dňa 29.07.2015, Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, Informácie o RPMN a priemernej RPMN, Všeobecné poisťné podmienky pre poistenie schopnosti splácať úverové splátky, Potvrdenie o zadaní prevodu zo dňa 29.07.2015, Zoznam dokladov k pôžičkám, kópiu občianskeho preukazu, Predžalobnú upomienku zo dňa 26.01.2019, kópiu obálky, Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 24.03.2019, Prehľad splátok a úhrad, Prehľad zostatkov.

8. Žalovaný dôkazy nepredložil, ani neoznačil.

9. Podľa § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

10. Podľa § 297 CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

11. Súd vo veci vykonal dokazovanie vyššie citovanými listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, keď pojednával v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu a právneho zástupcu žalovaného, ktorí svoju neprítomnosť ospravedlnili a súhlasili s pojednávaním v ich neprítomnosti, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

12. Právny predchodca žalobcu (Consumer Finance Holding, a.s.) ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 29.07.2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXX, na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 3.600,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 60-ich mesačných splátkach s poistením vo výške 107,98 eura. Ročná úroková sadzba bola dojednaná vo výške 27,64%, RPMN vo výške 27,64%, priemerná hodnota RPMN bola uvedená vo výške 18,24%. Celkové náklady spotrebiteľa boli uvedené vo výške 2.696,40 eura a celková čiastka vo výške 6.296,40 eura. Dátum splatnosti prvej splátky bol dojednaný na 20.08.2015 a poslednej na 7/2020. Žalovaný na uvedenú zmluvu zaplatil, vychádzajúc z nepopretého, a preto nesporného, skutkového tvrdenia žalobcu, v spojení s Prehľadom splátok a úhrad (č.l. 27) celkom sumu 5.164,97 eura. Predžalobnou upomienkou zo dňa 26.01.2019 vyzval právny predchodca žalobcu žalovaného k úhrade nedoplatku, s upozornením na možnosť zosplatenia úveru, pričom žalovaný neprevzal v odbernej lehote zásielku doručovanú mu na adrese uvedenú v zmluve. Oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 24.03.2019 právny predchodca žalobcu žalovanému oznámil, že dlh z úverovej zmluvy sa stal splatným v celom rozsahu, pričom odoslanie ani doručenie uvedeného oznámenia žalovanému žalobca nepreukázal.

13. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

14. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

15. Podľa § 494 OZ, z platného záväzku je dlžník povinný niečo dať, konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať.

16. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „OBZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Podľa § 499 OBZ, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

18. Podľa § 502 ods. 1 a 2 OBZ, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že dojednaná výška úrokov sa týka ročného obdobia.

19. Podľa § 52 ods. 1 a 2 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (1) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. (2)

20. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

21. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

22. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“) (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

23. Podľa § 2 písm. d), g), h) a i) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), na účely tohto zákona sa rozumie

d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,

h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom,

i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

24. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

25. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) a d) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak
b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

26. Podľa § 7 ods. 1 a 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. (1) Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom. (2)

27. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

28. Medzi stranami nebolo sporným, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola dňa 29.07.2015 uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver 3.600,- eur, na ktorý žalovaný zaplatil celkom 5.164,97 eura. Sporným zostalo, či má zmluva všetky náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, ďalej akým spôsobom bola overená bonita žalovaného, či bola ročná úroková sadzba v súlade s dobrými mravmi a či bolo žalovanému doručené oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru.

29. Právny vzťah založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ, zákona č. 129/2010 Z.z., zákona č. 250/2007 Z.z.), keďže právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože mu bol poskytnutý úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. V zmysle zásady *lex specialis derogat legi generali* má potom špeciálna právna úprava, ktorou je zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenie § 52 a nasl. OZ, prednosť pred všeobecnou právnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, a je preto nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch a zákona o ochrane spotrebiteľa.

30. Predovšetkým súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že veriteľ pri poskytnutí úveru konal s odbornou starostlivosťou (§ 7 ods. 1 ZoSÚ), pričom bol pred uzavretím zmluvy povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, keď mal brať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru, pričom za hrubé porušenie povinnosti sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez relevantných údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov. Hoci v zmluve sa uvádzajú „Údaje Klienta o zamestnaní a finančnej situácii“, uvedené nie je postačujúce, pretože žalobca v rozpore s ustanovením § 11 ods. 2 ZoSÚ najmä nepreukázal (ani netvrdil), že by veriteľ zisťoval ďalšiu úverovú zaťaženosť žalovaného prostredníctvom príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch. Zároveň zo zmluvy vyplýva, že veriteľ si za účelom posudzovania bonity od žalovaného nevyžiadal žiadne doklady preukazujúce jeho príjmy a výdavky, keď podľa predložených dôkazov vyžadoval od žalovaného iba občiansky preukaz, ktorý takým dokladom nie je. Veriteľ ani riadne nezisťoval relevantné výdavky

žalovaného, keď iné mesačné výdavky (SIPO, telefón, náklady na bývanie) sa uvádzajú v celkovej výške 10,- eur, čo je nereálne, pričom iné nevyhnutné výdavky (napr. strava) sa ani neuvádzajú.

31. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, avšak táto povinnosť nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Veriteľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, stravu, príp. nezaopatrené deti). Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ, t.j. „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Pri získavaní relevantných informácií pritom veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (ktoré majú byť aj preukázané relevantnými listinami), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov, tak aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa.

32. Veriteľ vyššie uvedeným spôsobom nepostupoval (keď posudzoval schopnosť žalovaného splácať úver bez riadnych údajov o jeho príjmoch a výdavkoch a bez dokladov o nich a najmä bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch), čím hrubým spôsobom porušil svoje povinnosti stanovené v § 7 ods. 1 ZoSÚ. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ sa úver považuje v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ za bezúročný a bez poplatkov a zároveň veriteľ nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Súd pritom poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/2/2019-106 zo dňa 27.11.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016, rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 9CoCsp/77/2020-130 zo dňa 28.07.2021.

33. Zároveň súd poukazuje na to, že keďže zmluva má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) ZoSÚ, musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy). Pristupujúc ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy, súd zistil, že zmluva neobsahuje v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Tento údaj nie je v zmluve uvedený v správnej výške, keď tento je uvedený vo výške 6.296,40 eura, avšak správne mal byť vo výške 6.478,80 eura (107,98 eura x 60). Súd mal za to, že pri výpočte bolo potrebné vychádzať z výšky splátky vrátane poplatku za poistenie (viď § 2 písm. h) a g) ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), pretože poistenie nebolo individuálne dojednané, pričom žalovaný (napriek textu v názve čl. IV. zmluvy) nemal možnosť uzavrieť zmluvu bez poistenia (viď formulácia textu žiadosti o poistenie v čl. IV. zmluvy, v zmysle ktorej si má dlžník zvoliť jeden z dvoch súborov poistenia, pričom podpisom zmluvy zároveň automaticky súhlasí s poistením schopnosti splácať úver). Ďalej súd zistil, že zmluva neobsahuje v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) riadne uvedenú RPMN, keď tento údaj je uvedený vo výške 27,64%, avšak táto hodnota nebola určená správne. Súd pre výpočet použil vzorec podľa prílohy č. 2 ZoSÚ, pričom správny údaj o výške RPMN je podľa tohto výpočtu 29,79 %. Súd mal za to, že pri výpočte bolo potrebné vychádzať z výšky splátky vrátane poplatku za poistenie, a to z vyššie uvedeného dôvodu. RPMN pritom nebola uvedená správne ani pre prípad splátky vo výške 104,94 eura (bez poplatku za poistenie), pretože v takom prípade mala byť RPMN podľa výpočtu podľa prílohy č. 2 ZoSÚ uvedená vo výške 27,96%. Ďalej zmluva neobsahuje v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ani termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Doba trvania zmluvy by mala byť uvedená ako určitá alebo neurčitá, kým v zmluve sa uvádza „do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy“, čo nie je naplnením zákonného ustanovenia. Uvedené ustanovenie vyžaduje presnú špecifikáciu, t.j. či je zmluva uzatvorená na dobu neurčitú, alebo na dobu určitú (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 23Co/130/2017 zo dňa 08.01.2018). Termín konečnej splatnosti je určený iba mesiacom a rokom, čo nemožno považovať za súladné s vyššie citovaným ustanovením. Zmyslom § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) je, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uvedené ustanovenie preto vyžaduje presnú dátumovú špecifikáciu konečnej splatnosti úveru, pričom

k uvedenému záveru možno dôjsť aj gramatickým výkladom dotknutého ustanovenia, ktoré rozlišuje pojem „doba trvania zmluvy“ a pojem „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“.

34. Vo vyššie uvedenom prípade sa spotrebiteľský úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu žalovanému považuje v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) a d) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) za bezúročný a bez poplatkov, keďže v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie sú uvedené niektoré údaje vyžadované zákonom a je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa (správny údaj je vyšší).

35. Zo všetkého vyššie uvedeného vyplýva, že žalobca nemá (ani pôvodný veriteľ nemal) nárok na zaplatenie úroku z úveru, poplatkov za poistenie, ani žiadnych iných poplatkov, ale len na vrátenie poskytnutej sumy úveru po odrátaní plnenia zo strany žalovaného, pričom všetky platby žalovaného bolo potrebné započítať výlučne na istinu úveru. K poplatku za poistenie súd ešte uvádza, že v zmluve o úvere v časti, ktorá bola jediná individuálne dojednaná, sa uvádza len, že žalovaný žiada o základný súbor poistenia. Zo zmluvy a jej spoločných ustanovení nie je možné vyvodiť záver, že bola uzatvorená konkrétna poisťovňa so základnými obsahovými náležitosťami v zmysle § 788 ods. 2 OZ (výška poisťovného plnenia, výška poisťovného, splatnosť poisťovného, stanovenie, či ide o jednorazové alebo bežné poisťovné, poisťovná doba, údaj o tom, či sa oprávnená osoba bude podieľať na výnosoch poisťovateľa a akým spôsobom, vymedzenie práv a povinností zmluvných strán, výška odkupnej hodnoty). Predovšetkým pre poisťovňu je v zmysle § 791 ods. 1 OZ predpísaná písomná forma a žalobca žiadnu písomnú poisťovňu so základnými náležitosťami (tzv. zákonné minimum) súdu nepredložil. Žalobca tak nepreukázal existenciu poisťovnej zmluvy, z ktorej by mu vyplýval nárok na už zaplatené poisťovné, preto je potrebné zaplatenú čiastku započítať na istinu.

36. V tu prejednávanom prípade sa teda spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, a preto žalobca (ktorý je v konaní aktívne vecne legitimovaným z dôvodu právneho nástupníctva po pôvodnom veriteľovi) nemá nárok na zaplatenie úroku z úveru, ani žiadnych poplatkov, ale len na vrátenie poskytnutej sumy úveru po odrátaní plnenia zo strany žalovaného. Keďže žalovaný z poskytnutého úveru vo výške 3.600,- eur už vrátil celú istinu, bolo potrebné žalobu ako nedôvodnú vo výroku I. rozsudku zamietnuť, t.j. v časti istiny aj úroku z omeškania, keďže žalovaný sa do omeškania nedostal.

37. Súd dodáva, že keďže dospel k záveru, že žalobca nemá nárok na úrok a poplatky zo zmluvy a z uvedeného dôvodu žalobu zamietol, bolo nadbytočné zaoberať sa otázkou neplatnosti dojednania o zmluvnom úroku.

38. Zároveň súd dodáva, že keďže žalovaný doručenie oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru poprel, pričom žalobca jeho doručenie (ani odoslanie) žalovanému nepreukázal, nebolo možné dospieť k záveru, že došlo k predčasnému zosplateniu úveru, keďže nedoručením oznámenia žalovanému nenastali jeho účinky v danom čase. Predčasné zosplatenie úveru je však najmä vylúčené s prihliadnutím na ustanovenie § 11 ods. 2 ZoSÚ, a preto k mimoriadnemu zosplateniu nemohlo dôjsť ani po doručení oznámenia spolu so žalobou žalovanému v tomto konaní.

39. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

40. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (1) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. (2)

41. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

42. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (2)

43. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď žalovaný bol v konaní v celom rozsahu úspešný, čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalovaného voči žalobcovi na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 100%, o čom súd rozhodol vo výroku II. rozsudku. V konaní pritom nebol tvrdený a súd sám nezistil žiaden dôvod na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.